

Рецензія

на освітньо-наукову програму» «Соціологія» на здобуття освітньо-наукового ступеню доктор філософії за спеціальністю 054 галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», розроблену Інститутом соціології НАН України

В системі української соціологічної освіти Інституту соціології НАН України належить особливе місце. Він, безумовно, є провідною науковою структурою у розвитку соціологічного пізнання і в підготовці науковців. Саме з публікаціями провідних фахівців цієї академічної організації, соціологічна спільнота звіряє й співвідносить власні теоретико-методологічні й методичні розробки, оскільки науковці Інституту соціології знаходяться у постійному науковому пошуку, працюють на рівні міжнародних наукових стандартів, ретельно вивчають світові наукові досягнення в галузі соціології і адаптують їх до соціально-економічної, соціально-політичного і культурної розвитку українського суспільства.

Дослідження фахівців ІС НАНУ в галузі методології й методів соціології, соціології культури, ціннісних орієнтацій, масових комунікацій, соціальної структури і нерівностей є зразками, на які мають орієнтуватися досвідчені викладачі соціології для того, щоб їхні лекційні курси відповідали актуальним критеріям науковості, доказовості, релевантної описовості. Про це свідчить, зокрема, видана в 2022 році колективна монографія «Українське суспільство в умовах війни. 2022», яка стала першою, і чи не єдиною до сих пір, суспільствознавчою працею, в якій узагальнюються соціальні наслідки агресії РФ.

Незаперечна й визнана не тільки в нашій країні наукова компетентність фахівців Інституту соціології успішно реалізується у підготовці нових кваліфікованих дослідників. Соціологічна спільнота України визнає високу

якість багатолітньої аспірантської підготовки в Інституті соціології. Керівництво Соціологічної асоціації України, оргкомітети представницьких наукових конференцій в Києві, Харкові, Львові неодноразово надавали трибуну для повідомлень аспірантам Інституту й мали нагоду переконатися в оволодінні ними базовими знаннями і методичними підходами у виконанні актуальних дослідницьких проєктів.

Освітньо-наукова програма «Соціологія» на здобуття освітньо-наукового ступеню доктор філософії за спеціальністю 054 галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», яка розроблена Інститутом соціології НАН України, спрямована на підготовку нового покоління висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців здатних здійснювати наукові дослідження соціальних явищ за сучасними світовими стандартами, пропонувати наукові рішення розв'язання складних соціальних проблем, впроваджувати результати своїх досліджень у різні сфери суспільного життя. Слід підкреслити, що освітня складова програми базується на наукових дослідженнях Інституту, аспіранти мають можливість безпосередньої комунікації з авторами фундаментальних теоретико-методологічних розробок. Серед розробників освітньо-наукової програми ті спеціалісти, які задають важливі тренди осучаснення соціологічного пізнання, створюють перспективні дослідницькі концепції в різних галузях соціологічної науки, ретельно відслідковують найсучасніші наукові результати і здатні у спілкуванні з аспірантами розкривати зв'язки між соціологічними теоріями і емпіричними соціологічними дослідженнями. Серед них в тому числі і науковці, чиї наукові досягнення відзначені Державною премією України в галузі науки і техніки 2014 року.

Зміст ОНП є добре продуманим і чітко організованим, відповідає вимогам Стандарту вищої освіти зі спеціальності 054 «Соціологія» для третього рівня вищої освіти, затвердженому Наказом МОН України від 30.12.2021 р. № 1505, іншим нормативно-правовим документам, які регулюють підготовку докторів

філософії, дозволяє успішно формувати у здобувачів необхідні дослідницькі компетенції.

Все вищесказане дозволяє високо оцінити ОНП «Соціологія» на здобуття освітньо-наукового ступеню доктор філософії за спеціальністю 054 галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», розроблену Інститутом соціології НАН України та рекомендувати атестувати її.

В.С. Бакіров,

доктор соціологічних наук,
професор кафедри прикладної соціології
та соціальних комунікацій Харківського
національного університету імені В.Н. Каразіна,

академік НАН України,
Президент Соціологічної асоціації України